

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Barbary Pořízkové a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci stěžovatele **M. Ch.**, zastoupeného JUDr. Emilem Jančou, advokátem se sídlem v Praze 6, Sartoriova 60/12, za účasti **Bezpečnostní informační služby**, se sídlem v Praze 5, Nárožní 1111/2, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2004, č. j. 9 Ca 32/2003 - 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se včasnou kasační stížností ze dne 13. 12. 2004 domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým soud zamítl jeho žalobu na ochranu proti nečinnosti orgánu Bezpečnostní informační služby (dále jen „BIS“ nebo „správní orgán“) spočívající v nevydání rozhodnutí o žádosti stěžovatele o přiznání příspěvku za službu (dále „příspěvek za službu“ nebo jen „příspěvek“) ze dne 11. 2. 2001, jejíž vyřízení stěžovatel opakovaně urgoval, naposledy dne 16. 12. 2002. Pro případ, že by soud neuznal žalobu na ochranu proti nečinnosti BIS jako důvodnou, uvedl

stěžovatel v žalobě i eventuální petit znějící na ochranu proti nezákonnému zásahu správního orgánu. Tímto zásahem mělo být sdělení ředitele BIS ze dne 21. 11. 2002, č. j. 837/2002-BIS-1, že stěžovateli příspěvek za službu nenáleží.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel i přes výzvu soudu k upřesnění žalobního petitu setrval na původním označení a charakteru žaloby, soud podle obsahu posoudil návrh jako dvě odlišné žaloby, z nichž každou se stěžovatel domáhal jiného způsobu ochrany svého práva jiným procesním postupem, a podle ustanovení § 39 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), věc žaloby na ochranu před nezákonným zásahem ředitele BIS vyloučil k samostatnému řízení. O této žalobě Městský soud v Praze rozhodl usnesením ze dne 29. 6. 2004 pod sp. zn. 9 Ca 266/2003. Žalobu na ochranu proti nečinnosti orgánu BIS soud projednal pod sp. zn. 9 Ca 32/2003 a shledal ji nedůvodnou, neboť podle jeho názoru nebyly dány zákonné důvody pro to, aby BIS byla uložena povinnost vydat rozhodnutí o žádosti ze dne 11. 2. 2001. Soud svůj závěr podrobně odůvodnil s tím, že zásadním důvodem pro zamítnutí žaloby bylo zjištění, že BIS nebyla nečinná a o žádosti o příspěvek, v níž stěžovatel uplatňoval i svůj tvrzený nárok za období před 1. 7. 1991, tj. i za službu ve služebním poměru podle zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/1970 Sb.“), již ředitel BIS rozhodl rozhodnutím ze dne 27. 7. 2000, č. j. 83-5/2000-BIS-1, ve znění rozhodnutí o odvolání ze dne 5. 1. 2001, č. j. 532-15/2000-BIS-1. Stěžovatelem uplatněný nárok tedy byl věcně předmětem posuzování orgánů BIS v rámci jejich kompetence v intencích zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě (dále jen „zákon č. 154/1994 Sb.“).

Stěžovatel ve své kasační stížnosti uplatnil námitky, které nepodřadil jednotlivým ustanovením s. ř. s., z obsahu stížnosti je však zřejmé, že uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a namítá tak nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky Městským soudem v Praze a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Základní pochybení soudu spatřuje stěžovatel v tom, že neshledal správní orgán nečinným s odůvodněním, že o příspěvku již ředitel BIS rozhodl dne 27. 7. 2000.

Poukazuje přitom na to, že soud podle jeho názoru přehlédl skutečnost, že stěžovatel vykonával dva služební poměry, a to služební poměr: A) od 1. 6. 1972 do 31. 3. 1976 u Sboru nápravné výchovy ČSR (SNV ČSR), od 1. 4. 1976 do 30. 6. 1991 u Sboru národní bezpečnosti (SNB) se zařazením od 1. 6. 1990 k Úřadu pro ochranu Ústavy a demokracie (ÚOUD) a od 1. 7. 1991 do 31. 12. 1992 u Federální Bezpečnostní informační služby (FBIS) a služební poměr B) od 1. 1. 1993 do 30. 4. 1994, kdy byl na základě své přihlášky přijat do služební poměru k Bezpečnostní informační službě ČR (dále jen „BIS ČR“). První služební poměr, jenž stěžovatel označil jako služební poměr „A“, se řídil zákonem č. 100/1970 Sb., a skončil ke dni 31. 12. 1992 na základě zákona č. 543/1992 Sb., o zrušení Federální bezpečnostní informační služby (dále jen „FBIS“), ve kterém je v ust. § 9 odst. 1 jasně uvedeno, že služební poměry končí z důvodu zrušení FBIS. Služební funkcionáři byli podle tvrzení stěžovatele následně přijímáni do služební poměru k BIS ČR se slibem, že roky služby v předcházejícím služebním poměru, resp. poměrech, jim budou pro účely nároku na příspěvek započteny. S ohledem na tento fakt a při vědomí právního nástupnictví výše jmenovaných subjektů stěžovatele ani nenapadlo, že by si měl požádat o příspěvek za službu za skončený služební poměr „A“ ke dni 31. 12. 1992.

Služební poměr označený stěžovatelem v kasační stížnosti jako služební poměr „B“ trval do 30. 4. 1994. Poté byl stěžovateli na základě jeho žádosti ze dne 21. 3. 1994 přiznán příspěvek za službu, který byl později i valorizován. Následně mu byla valorizace odňata a sražena z výplaty jednotlivých dávek a orgány BIS bylo rozhodnuto, že mu příspěvek nenáleží vůbec. Stěžovateli bylo upřeno jeho nezadatelné právo, když byl zkrácen o významnou dávku v systému sociální péče, kterou výsluha let je. Stalo se tak v důsledku zániku ČSFR a pozdějšího formalistického výkladu jednotlivých právních norem ze strany správních orgánů i soudu, což stěžovatel vnímá jako bezpráví a diskriminaci. On a další žadatelé o příspěvek, kteří se dostali do obdobné situace, se ocitli v nerovném postavení ve srovnání s těmi, kteří příspěvek za službu pobírají, ačkoli někteří z nich neodpracovali ve služebních poměrech ani tolik let, co stěžovatel. Ten je proto přesvědčen, že závěry soudu jsou nezákonné. O příspěvku za službu ve služebním poměru „B“ bylo rozhodnuto, byť v rozporu s principy právního státu, o příspěvku za služební poměr „A“ však nikoli.

Protože nikde není uvedeno, že by nebylo možno o příspěvek požádat kdykoli po skončení služebního poměru označeného jako služební poměr „A“, stěžovatel tak učinil v žádosti ze dne 11. 2. 2001 a zásadně nesouhlasí s názorem soudu, že o této žádosti již BIS rozhodla ve svých rozhodnutích ze dne 27. 7. 2000, č. j. 83-5/2000-BIS-1 (v prvním stupni) a ze dne 5. 1. 2001, č. j. 532-15/2000-BIS-1 (ve druhém stupni). Je totiž podle něj vyloučeno, aby kdokoli rozhodl o žádosti ještě dříve, než byla vůbec podána (žádost byla podána 11. 2. 2001, tedy o více než 1 měsíc poté, co o ní mělo být rozhodnuto odvolacím orgánem, a téměř 6 měsíců poté, co o ní mělo být rozhodnuto v prvním stupni). Dále také podle stěžovatele nelze rozhodnout jedním rozhodnutím o žádostech, které se týkají zcela jiného služebního poměru. Rozhodnutí ze dne 27. 7. 2000 logicky neobsahuje ani zmínky o žádosti ze dne 11. 2. 2001, neobsahuje také ani zmínky o aplikaci zákona č. 100/1970 Sb. Výrok předmětného rozhodnutí zní jasně: „*Příspěvek za službu podle § 129 a 130 zákona č. 527/1992 Sb. nenáleží*“ (pozn.: zákon č. 527/1992 Sb., o Bezpečnostní informační službě České republiky). Podstatná je ve věci také skutečnost, že orgán BIS měl rozhodovat na základě ust. § 9 odst. 4 zákona č. 543/1992 Sb. (pozn. zákon č. 543/1992 Sb., o zrušení Federální bezpečnostní informační služby), neboť nebyl vypořádán nárok na příspěvek za službu ze služebního poměru skončeného na základě citovaného zákona. Legitimace BIS k rozhodnutí podle tohoto ustanovení je dána tím, že BIS se stala právním nástupcem FBIS. Z tohoto pohledu nejsou podle stěžovatele na místě úvahy BIS, které převzal i městský soud, zda by stěžovateli z hlediska hmotného práva nárok na příspěvek vznikl či nevznikl, protože tyto úvahy nejsou podle něj pro posouzení toho, zda bylo ve věci rozhodnuto, relevantní. Stěžovatel je přesvědčen, že o příspěvku za služební poměr „A“ rozhodnuto nebylo, proto žádá, aby bylo po právu vydáno rozhodnutí, proti němuž je pak možno odpovídajícím způsobem se případně i bránit.

Ze shora uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Zástupce stěžovatele doručil dne 24. 1. 2007 Nejvyššímu správnímu soudu přípis, jehož přílohou je kopie plného znění rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci M. Ch. vs. Česká republika (stížnost č. 4295/03), přeloženého do českého jazyka. V textu je vyznačena pasáž, kde podle jeho názoru dal ESLP stěžovateli za pravdu v tom, že kasační stížnost ze dne 13. 12. 2004, jež v době projednávání stížnosti u ESLP nebyla ještě rozhodnuta, se vztahuje k jinému požadavku, než který byl předmětem stížnosti k ESLP.

BIS ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje, s ohledem na skutečnost, že kasační námitky stěžovatele se v zásadě shodují s jeho námitkami žalobními, na své vyjádření

k žalobě. Proto se již BIS vyčerpávajícím způsobem nezabývá všemi aspekty předmětné věci, jen dále uvádí, že orgány BIS se již žádostí stěžovatele zabývaly po stránce hmotněprávní podle zákona č. 527/1992 Sb., a procesně postupovaly podle zákona č. 154/1994 Sb. BIS dospěla k jednoznačnému právnímu názoru, že služební poměr, který stěžovatel označuje jako služební poměr „A“, skončil z jiných důvodů, než se kterými zákon č. 100/1970 Sb. spojuje vznik nároku na příspěvek za službu, a proto povinnost k výplatě příspěvku nemohla na BIS přejít. Tyto závěry včetně řádného odůvodnění byly již uvedeny v rozhodnutí ředitele BIS ze dne 5. 1. 2001, č. j. 532-15/2000-BIS-1, kterým bylo rozhodnuto o odvolání stěžovatele proti rozhodnutí v prvním stupni ze dne 27. 7. 2000, č. j. 83-5/2000-BIS-1. Příslušný orgán BIS mohl rozhodovat pouze podle zákona č. 527/1992 Sb. a v rámci tohoto řízení byl zkoumán a proveden zápočet doby služby i podle zákona č. 100/1970 Sb. Tímto právním názorem se zabýval ke stížnosti stěžovatele i Ústavní soud a ve svém usnesení ze dne 27. 8. 2002, sp. zn. II. ÚS 164/01, shledal, že tento právní názor nevybočuje z mezí zákona, je z ústavního hlediska plně akceptovatelný a odůvodnění napadených rozhodnutí BIS je srozumitelné a ústavně konformní.

BIS proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout. Dne 28. 12. 2006 také BIS doručila Nejvyššímu správnímu soudu zkrácenou informaci v českém jazyce o rozhodnutí senátu páté sekce ESLP ze dne 20. 11. 2006 o stížnosti č. 4295/03 ve věci M. Ch. proti České republice spolu s originálním zněním v jazyce francouzském jako potvrzení právního názoru BIS. Stížnost č. 4295/03 totiž ESLP posoudil ve svém celku jako nepřijatelnou z důvodu zjevné neopodstatněnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že městský soud se zabýval nejen žalobní námitkou stěžovatele, která směřovala k tvrzené nečinnosti BIS (ta podle jeho názoru spočívala v tom, že o žádosti o příspěvek za službu ze dne 11. 2. 2001 adresované Ministerstvu vnitra, jím následně postoupené k vyřízení Bezpečnostní informační službě, nebylo rozhodnuto), ale v odůvodnění rozsudku se také velmi podrobně vyjadřoval k dalším námitkám stěžovatele, které směřovaly i do právního hodnocení nároku na příspěvek, neboť v daném případě bylo rozhodnutí o přiznání či nepřiznání příspěvku výsledkem interpretace a aplikace právních předpisů, která může být vzhledem ke složitosti posuzované problematiky a výjimečným okolnostem případu nejednoznačná.

Interpretace a aplikace dotčených právních předpisů provedená BIS i soudy, které případ stěžovatele posuzovaly předtím, než jeho případ přezkoumal Nejvyšší správní soud, také úzce souvisí s tím, zda lze či nelze přisvědčit námitce stěžovatele, že o jeho žádosti z 11. 2. 2001 nebylo rozhodnuto, neboť se jednalo o novou žádost, o které nemohlo být rozhodnuto rozhodnutími ředitele BIS ze dne 27. 7. 2000, č. j. 83-5/2000-BIS-1, ve znění rozhodnutí o odvolání ze dne 5. 1. 2001, č. j. 532-15/2000-BIS-1, jednak proto, že předmětná žádost byla podána později, než byla vydána citovaná rozhodnutí, a také proto, že se jednalo o žádost o příspěvek za jiný služební poměr, než o kterém bylo rozhodnuto předchozími rozhodnutími.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti. O žádosti stěžovatele o příspěvek za službu konanou za uplatňované období před 1. 7. 1991 rozhodl jako příslušný orgán ředitel BIS rozhodnutím dne 27. 7. 2000 poté, co Obvodní soud pro Prahu 5 vyslovil nulitu původního správního rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra ze dne 3. 6. 1994 o přiznání příspěvku. V tomto rozhodnutí ředitel BIS jasně deklaruje, že na něj přešlo právo rozhodnout o žádosti stěžovatele ze dne 21. 3. 1994, tedy o žádosti podané původně k orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, jehož rozhodnutí bylo obvodním soudem prohlášeno za nicotné. Taktéž konstatuje, že o této žádosti rozhodl podle zákona č. 154/1994 Sb. Rozhodl tak, že příspěvek stěžovateli nepřiznal, neboť mu výklad zákona č. 527/1992 Sb., platný v době podání žádosti, jemuž stěžovatel se svými nároky podléhal v době ukončení služebního poměru ke dni 30. 4. 1994, přiznání této dávky neumožňoval. Stejně pak posoudil žádost stěžovatele i odvolací orgán, když odvolání rozhodnutím ze dne 5. 1. 2001 zamítl. V prvostupňovém rozhodnutí je jednoznačně uvedeno, že ředitel BIS rozhodoval o žádosti ze dne 21. 3. 1994, tedy o žádosti o příspěvek za celé období, kdy byl stěžovatel zaměstnán ve služebním poměru, resp. poměrech, tj. od roku 1972 až do roku 1994, kdy podal žádost o důchod a zároveň i svou první žádost o příspěvek za službu. Rozhodoval o ní (po prostudování kompletního spisového materiálu) proto, že původní rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra bylo soudem prohlášeno za nulitní a rozhodnutí z 27. 7. 2000 je mělo nahradit. Je proto zřejmé, že tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto i o nároku stěžovatele podle zákona č. 100/1970 Sb., ačkoli v textu samotného rozhodnutí není tento zákon výslovně zmíněn. V rozhodnutí o odvolání se však již o zápočtu let ve služebním poměru podle zákona č. 100/1970 Sb. hovoří (na str. 3), cit.: „...Z hlediska odvolatele spornou je naopak doba služby možná pro zápočet let ve služebním poměru dle zákona č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti, a to pro období před 1. 7. 1991...“ Následuje odstavec, ve kterém správní orgán dochází k závěru, že: „...pro účely příspěvku za službu se započítají pouze doby trvání (délka služby) služebního poměru příslušníka SNB v služebním zařazení u Úřadu (rozuměj ÚOUD) či u FIS, tedy u odvolatele od 15. 7. 1990. Dobou služby, rozhodnou pro příspěvek za službu dle zákona č. 527/1992 Sb. je tedy u odvolatele doba 4 let a 2 měsíců.“

Nejvyšší správní soud proto námitce stěžovatele, že o jím uplatněném nároku nebylo rozhodnuto, nepřisvědčil. Přisvědčit lze naopak stěžovateli argumentu, že podání z roku 2001 bylo novou žádostí, resp. opakovaně uplatněným požadavkem. Tento argument ostatně přijal i ESLP v odůvodnění svého rozhodnutí ve věci Ch. vs. Česká republika, na které stěžovatel v kasační stížnosti též poukazuje. Rozhodný ve věci není počet žádostí ze strany stěžovatele, nýbrž skutečnost, že o uplatněném nároku již bylo jednou rozhodnuto, a to rozhodnutími ze dne 27. 7. 2000 a 5. 1. 2001. Proto fakt, že stěžovatel svůj nárok uplatnil opakovaně, nemůže znamenat, že správní orgán má povinnost znovu rozhodnout o tomtéž nároku. Nejvyšší správní soud, stejně jako před ním i městský soud, posoudil věc tak, že správnímu orgánu (řediteli BIS) nelze vytýkat nečinnost. Příslušný orgán o nároku stěžovatele rozhodl, jím vydané rozhodnutí nebylo žádným jiným orgánem zrušeno a tedy platně existuje. Nutno v této souvislosti také podotknout, že citovanými rozhodnutími se zabýval nejen Ústavní soud v usnesení sp. zn. II. ÚS 164/01 ze dne 27. 8. 2002, ale i ESLP, s tím, že Ústavní soud neshledal tato rozhodnutí neústavními a ústavní stížnost stěžovatele odmítl, ESLP pak prohlásil stížnost týkající se porušení jeho práva na spravedlivý proces za nepřijatelnou z důvodu zjevné neopodstatněnosti (rozhodnutí ESLP ze dne 20. 11. 2006 „Ch. v. Česká republika“, č. 4295/03, dosud nezveřejněné ve Sbírce rozsudků a rozhodnutí).

Nečinnost je jako právní institut upravena v § 79 a násl. s. ř. s. V čem spočívá podstata tohoto pojmu, objasnil opakovaně ve své judikatorní činnosti i Ústavní soud, který nečinnost posoudil jako tzv. „jiný zásah orgánu veřejné moci“ podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy, když konstatoval, že „právo na řádný a spravedlivý proces v sobě zahrnuje též právo na trvání procesu až do jeho ukončení zákonem předpokládaným způsobem“ (viz např. IV. ÚS 114/96 ze dne 25. 9. 1997). V okamžiku, kdy správní orgán nekoná, tedy nerozhoduje, ač mu to zákon ukládá, tj. stanoví správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení v určité věci, uplatní se právo subjektů, jejichž oprávněné zájmy či práva byly nečinností správního orgánu dotčeny, na soudní ochranu. V tomto řízení, zahájeném žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, soud rozsudkem uloží nečinnému orgánu povinnost konat a tedy vydat rozhodnutí nebo osvědčení v předmětné věci. Není přitom vůbec podstatné, má-li subjekt, který se žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu domáhá vydání rozhodnutí ve věci, na určitý obsah rozhodnutí právní nárok či nikoli. Podstatné je pouze to, zda příslušný správní orgán, jenž má pravomoc rozhodnutí vydat, tak nečiní, neboť v řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu není soud oprávněn zavázat správní orgán k vydání rozhodnutí o určitém obsahu, tj. určit jak konkrétně má být správní orgán činný. Zákonost již vydaných rozhodnutí soud v tomto řízení rovněž neposuzuje.

Ve světle výše řečeného je třeba konstatovat, že vydáním citovaných rozhodnutí ze dne 27. 7. 2000 a 5. 1. 2001 rozhodl ředitel BIS po materiální stránce i o nároku, jenž stěžovatel opakovaně uplatnil ve své pozdější žádosti ze dne 11. 2. 2001. Nelze tudíž přijmout jeho argument, že nemohlo být rozhodnuto dřívějším rozhodnutím o pozdější žádosti, ačkoli se tento argument zdá být na první pohled logickým. V této souvislosti je totiž nutno striktně rozlišovat žádost a samotný nárok. Vydáním nového rozhodnutí v téže věci by byla ze strany správního orgánu porušena zásada *ne bis in idem* (totožnost věci je dána shodou účastníků a totožností samotné věci, tzn. nároku i důvodu pro vydání rozhodnutí – srov. rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2006, č. j. 3 Ans 8/2005 - 52), proto ředitel BIS reagoval na novou žádost již pouze formou vysvětlujícího dopisu ze dne 21. 11. 2002. Správní orgán tedy nebyl nečinný ani po právní stránce, ani po stránce faktické, a na stěžovatelem předloženou opakovanou žádost dokonce neformálně odpověděl.

Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že jakkoliv se stěžovatel ocitl v horším postavení v důsledku odlišného právního posouzení stejné věci různými senáty Ústavního soudu (usnesení II. ÚS 164/01 ze dne 27. 8. 2002 ve věci ústavní stížnosti M. Ch. versus nálezy IV. ÚS 150/01 ze dne 9. 10. 2003 ve věci ústavní stížnosti V. M.) než jím v soudním řízení zmiňovaný V. M., žadatel o stejný příspěvek zastoupený týměž právním zástupcem, není tato skutečnost pro posouzení předmětu sporu relevantní. V prve citovaném usnesení se Ústavní soud postavil na stanovisko souladné s předchozím usnesením Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 21. 3. 2000, č. j. 16 C 152/98 -23, a tedy že první rozhodnutí o žádosti stěžovatele o příspěvek za službu orgánem sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, kterým byla dne 3. 6. 1994 stěžovateli tato dávka přiznána, je nicotné, protože bylo vydáno absolutně nepřislušným orgánem. Naproti tomu v pozdějším nálezu (viz shora) Ústavní soud pojmově rozlišil pravomoc a kompetenci, a dovodil, že orgán, který přiznal dávku V. M. (taktéž orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra), byl sice orgánem inkompetentním, nikoli však orgánem, který by nedisponoval příslušnou pravomocí. Správní akt takového orgánu pak podle tohoto výkladu sice trpí vadou, nemůže ale jít o vadu natolik závažnou, aby způsobila nulitu předmětného aktu. Proto Ústavní soud v tomto nálezu upřednostnil presumpci správnosti aktů veřejné moci a ochranu dobré víry nabytých práv před výkladem vedoucím k vyslovení

nicotnosti správního aktu, jenž byl zatížen výše popsanou vadou. Za diskriminaci však nelze považovat samotný fakt, že jiný senát Ústavního soudu zvolil právní výklad více šetřící zájmy jiného účastníka řízení, než jak tomu bylo ve věci stěžovatele, tím spíše neposuzoval-li splnění zákonných podmínek pro přiznání příspěvku za službu. Taktéž není možno vidět tvrzené bezprávi v tom, že soud nižší instance vyslovil nicotnost původního rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra v řízení zahájeném z podnětu stěžovatele, protože k takové vadě musí soud přihlídnout z úřední povinnosti. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že Ústavní soud ve věci ústavní stížnosti stěžovatele zákonné podmínky pro splnění nároku na přiznání příspěvku posuzoval a stěžovateli nepřisvědčil. Uvedl, že názory BIS, na nichž jsou předmětná rozhodnutí založena, nevybočují z mezí zákona, jsou z ústavního hlediska plně akceptovatelná a jejich odůvodnění je ústavně konformní a srozumitelné, přičemž jejich vydáním nedošlo k porušení jakýchkoliv práv stěžovatele.

V případě soudního přezkumu žalobou napadených správních rozhodnutí - pokud by šlo o řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle ust. § 65 s. ř. s. - by spornou otázkou byla nepochybně otázka počtu služebních poměrů stěžovatele, a s ní související otázka správnosti právního posouzení stěžovatelova nároku na příspěvek za službu, tak, jak to namítá stěžovatel v kasační stížnosti. Soud by se vzhledem ke specifické historické situaci, v níž se po roce 1990 opakovaně měnilo jak postavení subjektů, k nimž měl stěžovatel služební poměr(-y), tak i právní úprava, podle níž se tento služební poměr, resp. poměry, řídily, musel zabývat zákonností napadeného rozhodnutí. Ředitel BIS však o žádosti stěžovatele rozhodl podle zákona č. 154/1994 Sb. ve znění platném v době vydání rozhodnutí orgánu prvního stupně a rozhodnutí orgánu druhého stupně o odvolání, tj. v letech 2000 a 2001, kdy § 139 odst. 1 písm. a) a b) citovaného zákona taxativně stanovil pouhé dva typy rozhodnutí služebních orgánů BIS, které byly podrobeny soudnímu přezkumu. Jednalo se o „rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru podle § 40 odst. 1 písm. c) nebo d)“ tohoto zákona a „rozhodnutí o náhradě škody, přesahuje-li požadovaná částka 5000 Kč“. Z toho plyne, že všechna ostatní rozhodnutí služebních orgánů BIS byla v posuzovaném období ze soudního přezkumu automaticky vyloučena. Institut žaloby na ochranu proti nečinnosti nemůže nahrazovat jiné zákonné postupy, které slouží k přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí správních orgánů (podle rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 16. 5. 2006, č. j. 52 Ca 15/2006 - 42), a to ani v případě, kdy soudní přezkum meritorního rozhodnutí v dané věci nebyl vůbec možný.

Petit správní žaloby podané stěžovatelem u Městského soudu v Praze zněl na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, s tím, že eventuální petit na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu byl městským soudem vyloučen k samostatnému projednání. Předmětem této kasační stížnosti je proto pouze rozhodnutí o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, v tomto případě nečinnosti BIS, a tvrzenou nečinnost Nejvyšší správní soud neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a správnímu orgánu náklady řízení nad rámec

jeho činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu